

Ansökan ur Lunds kommuns miljöanslag: Idrottens miljöutmaningar

Syfte

Syftet med detta projekt är att utbilda intresserade idrottsföreningar i Lunds kommun i hur de kan minska sin miljöpåverkan samt att skapa en miljömanual och checklista för miljöarbete med grund i LundaEko II. Detta för att engagera och stötta föreningarna i arbetet med miljöfrågor. Om föreningarna får ökad stöttning och konkreta åtgärder att vidta kommer kommunen i stort att gynnas och målen i LundaEko II enklare uppfyllas.

Bakgrund

I Lunds kommun finns det över 500 föreningar, där drygt en tredjedel är idrottsföreningar. Föreningslivet har länge varit ett stort fokus för kommunen i allmänhet och inom kultur- och fritidsförvaltningen i synnerhet. Idag jobbar förvaltningen aktivt på många sätt för att skapa förutsättningar för föreningar att startas, växa och förbättras. Men vi anser att det finns ett behov av att öka stödet till föreningarnas miljöarbete.

Värdegrunden som styr bidragen till föreningar ställer bland annat krav på föreningarna att verka för ekologisk hållbarhet. Det är dock svårt att kräva att ideella föreningar ska ha de resurser eller den kompetens som behövs för att självständigt genomföra omfattande miljöåtgärder. Genom detta pilotprojekt, med fokus på utbildning, dialog och samarbete, får föreningarna hjälp med att ta sig över de initiala hinder som kan uppstå vid miljöarbete och därefter har de större möjligheter att lyckas på egen hand.

Vi ser Fritidsbanken Lund som den givna aktören för att initiera ett sådant projekt. Fritidsbanken är som ett bibliotek för sport- och fritidsprylar där allt som lånas ut är begagnat och alla får låna helt gratis. Stort fokus ligger på att främja miljön och en aktiv fritid. Vi strävar efter att bli en mötesplats för miljöintresserade medborgare och är aktiva i miljösammanhang på många håll. Den här kombinationen av idrott och miljö, samt att fritidsbankerna runt om i landet idag på många sätt redan arbetar nära föreningslivet och strävar efter att ständigt förbättra och öka denna samverkan, gör att det finns stora vinster i att driva projektet inom Fritidsbankens ramar. Fritidsbanken Lund har dessutom den unika möjligheten att ha de förutsättningar i form av kompetens och nätverk som behövs för att kunna arbeta med miljöfrågor inom föreningslivet på djupet.

Utifrån LundaEko II:s åtta prioriterade områden ser vi framförallt utvecklingspotential för föreningarna inom områdena;

Engagera flera (mål 1.1), *Hållbar konsumtion* (mål 2.1; 2.7; 2.8) och *Minsta möjliga klimatpåverkan* (mål 4.1), med speciellt fokus på transport och möjligheterna att minska utsläpp av växthusgaser. Dessa prioriterade områden har även stark koppling till kommunens projekt Klimatneutrala Lund 2030. Vi misstänker dessutom att föreningarna, i olika mån utifrån deras verksamhet, kan utvecklas även inom resterande prioriterade områden i LundaEko II.

Metoder

För att genomföra detta behöver föreningslivets utmaningar kartläggas och behoven av insatser konkretiseras. Utifrån tidigare forskning och dialog med intresserade föreningar i Lunds kommun kommer en miljömanual och en checklista att sammanställas som ska fungera som guidning för de föreningar som vill minska sin miljöpåverkan. Arbetet kommer att bygga på befintliga styrdokument så som LundaEko II och Lunds resepolicy och projektet kommer uppmuntra till ständig förbättring.

Då föreningar kan vara en stor del av många människors liv kan ett ökat miljöengagemang inom föreningslivet vara ett bra sätt att nå ut till nya målgrupper, vara en central del i folkbildandet och på så sätt bidra till att engagera flera. Tydliga krav och riktlinjer gällande framförallt konsumtion och transport gör att föreningarna konkret kan minska sina utsläpp av växthusgaser. Lunds kommun har fastslagit klimatnödläge (KS2019/0400/2019-12-04) och konstaterat att miljöfrågan är akut. Det är därför av yttersta vikt att kommunen ger föreningarna rätt förutsättningar och stöd för att arbeta med miljöfrågor.

Projektets centrala fokus kommer att ligga på dialogmöte, utbildning och workshops för de intresserade idrottsföreningarna i kommunen där det sammanställda materialet kommuniceras ut i syfte att ge föreningarna mer kompetens, men även ge utrymme för föreningarna att diskutera och formulera vad de upplever som sina främsta utmaningar. Det finns idag redan dialog med ett antal föreningar som är intresserade av att delta och som ser potential i projektet.

Vi anser att det är av stor vikt att arbeta i samråd med föreningslivet för att skapa engagemang, tillit och förståelse, tillskillnad från att enbart arbeta utifrån checklistor som redan finns från tidigare satsningar av andra aktörer. Det är dessutom på detta sätt som projektet kan leva kvar då föreningarna får bättre förutsättningar att självständigt arbeta vidare med miljöfrågorna. Samtidigt kommer arbetet också att förankras i kultur- och fritidsförvaltningens rutiner via miljöledningsarbetet och annat strategiskt arbete och Fritidsbanken har som ambition att kunna fungera som stödfunktion för föreningarna även efter projektets slut.

Målgrupp

Samtliga av Lunds kommuns medborgare kommer i längden att gynnas av detta projekt då miljöinsatser leder till en mer hållbar framtid för alla. Även kortsiktigt kommer en stor del av kommunen beröras då det finns ett så rikt föreningsliv i Lunds kommun. Men framförallt kommer fokus att ligga på de intresserade idrottsföreningar som vill delta då det är i linje med Fritidsbankens inriktning och kompetens samt en rimlig avgränsning för projektet. Fritidsbanken Sverige med tillhörande lokala fritidsbanker är även en målgrupp som det färdiga materialet kommer spridas till.

Mål och förväntade resultat

Mål: att projektet resulterar i bättre förutsättningar för idrottsföreningar att minska sin klimatpåverkan och bidra till att uppnå målen i LundaEko II, genom stöd i form av samarbete, utbildning, miljömanual och checklista samt att projektet systematiskt lever vidare genom samverkan med andra aktörer så som idrottsföreningarna, kultur- och fritidsförvaltningen och Fritidsbanken Sverige.

Förväntat resultat: att miljöinsatserna som behövs inom föreningslivet kartläggs och att dialogmöte, utbildning och workshop genomförs med intresserade föreningar. Dessutom skapas och sprids miljömanual och checklista med åtgärder för att minska föreningarnas miljöpåverkan.

Tidsplan

Juni-augusti

- Kartläggning av behov och intressen samt dialogmöte med föreningar.

Augusti-november

- Framtagande av miljömanual och checklista samt genomförande av utbildningstillfälle och workshops.

November-december

- Sammanställning och fortsatt spridning av materialet samt utvärdering av projektet. Återkoppling till miljöanslaget.

Finansiering av projekt

Personal = 90 000 kr

- 8 timmar i veckan året ut

Dialogmöte, utbildning och workshop = 10 000 kr

- Material, hyra och fika etc.

Totalt = 100 000 kr

Möteslokal och stöttning av Fritidsbankens övriga personal samt kultur- och fritidsförvaltningens miljösamordnare finansieras av befintligt budget.